

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Županijski sud u Šibeniku, u vijeću sastavljenom od sudaca ovog suda Dalibora Dukića, kao predsjednika vijeća, Jadranke Bige Milutin i Ordane Labura, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Tonkice Ujaković, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženika Rajka Jankovića, zbog kaznenog djela iz El. 120 OKZRH, povodom optužnice ŽDO Šibenik broj K-DO-12/03. od 11. srpnja 2003. godine, nakon završetka glavne javne rasprave, koja je odriana u prisutnosti zamj. ŽDO Šibenik Zvonka Ivića, optuženika Rajka Jankovića i njegovog branitelja Tomislava Filakovića, odvjetnika u Osijeku, dana 14. svibnja 2004. godine,

presudio je

OPTUŽENIK: RAJKO JANKOVIC zv. «Šice»

neosudivn, ne vodi se drugi postupak,

I

kriv je

što je u razdoblju od kraja 1991. godine do vojno-redarstvene akcije «Oluja» 4. kolovoza 1995. godine, tijekom oružane agresije tzv. «JNA» i paravojskih snaga iz SR Jugoslavije te naoružanih srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine tzv. «Republike Krajine» na Republiku Hrvatsku, na privremeno okupiranom području Republike Hrvatske u selima Općine Promina, protivno odredbi El. 3 st. 1 toč. (a) (c), čl. 27 st. 1 i 2, El. 33 st. 1 i 2 Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te protivno odredbi El. 75 st. 2 (a) (b) (e), El. 76 st. 1 i El. 77 st. 1 Dopunskog Protokola uz Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I), kao pripadnik srpskih paravojskih postrojbi protuustavne tvorevine tzv. «Republike Krajine», zlostavljao i zastrašivao civile hrvatske nacionalnosti, prijetio im, među njima širio strah i teror, te pljačkao njihovu imovinu i imovinu prognanih Hrvata, pa je tako:

1) u navedenom razdoblju, **naoružan s puškom i odjeven u vojničku odoru**, iz kuća prognanih Hrvata u Čitluku i Oklaju uzimao i traktorom svojoj kući odvozio kućanske aparate, raznu «bijelu tehniku», poljoprivredne strojeve i sve druge vrijedne stvari, odnijevši i prisvojivši najmanje 10-ak Skrinja za zarnrzavanje i hladnjaka, 9 do 10 televizora, više perilica rublja, više Stednjaka na kruta goriva, lož ulje i struju, bojlera, motokultivator, kotao za pečenje rakije, hidrofor, te veći broj raznih drugih kućanskih aparata i namještaja,

2) točno neutvrdenog dana tijekom listopada 1992. godine, dok se, vozeći u osobnom automobilu, kojim upravljao **Žarko Janković**, nalazio na mjestu suvozača, susrećući na cesti između Oklaja i zaseoka **Agići**, Dragu Agića, koji išao uz cestu, **naoružan s puškom i odjeven u maskirnu odoru izišao iz automobila te držeći pušku uperenu u Dragu Agića** krenuo prema ovome govoreći mu «sad Cu te ubiti ti nam smetaš», približivši se tako Dragi Agić s uperenom puškom u istoga na udaljenost od oko 4 metra, kada, izišavši iz automobila, **Žarko Janković** uhvatio za ruku optuženika i odvuкао ga u automobil govoreći «ne diraj Dragu on je dobar»; u **Ljubotiću** **naoružan s puškom**, svakih nekoliko dana, dolazeći u kuću vlasništvo Ante i Marije **Bračić**, ovoj prijetio i govorio da je ustašica, da je to njegova država, da Sta Eeka, neka ide Ča u svoju državu i da ih treba sve pobiti; u više navrata u nazočnosti Dragana **Puača** govorio i prijetio da će ubiti njegovog punca **Šimu Zelić** i cijelu Zelićevu obitelj, koje prijete Puača prenio i kazao obitelji Zelić; tako da su se gore imenovani od optuženika silno strašili,

3) točno neutvrdenog dana tijekom veljače 1992. godine u Bobodolu, naoružan automatskom puškom i maskiran, s vojničkom potkapom preko glave, zajedno s još nekoliko naoružanih pripadnika srpskih paravoјnih postrojbi, najprije provalio i nasilno otvorio zaključana vrata od dvorišta, vlasništvo **Šime Zelić**, ispalivši pri tome jedan metak iz puške, a zatim s puškom u ruci, držeći je u položaju na gotovs, upao u kuću imenovanog, pa zatekavši u kući **Šimu Zelić**, njegovu suprugu **Nedu**, sina **Vladu**, nevjestu **Ankicu** te unuku **Nedu** tada staru tek 2 do 3 mjeseca, cijev automatske puške držao uperenu u svakoga od njih, hodajući desetak minuta s tako uperenom puškom u njih, od jednog do drugoga i povlačeći zatvarač puške, a kada bi došao do djeteta **Nede Zelić** koja ležala u kolijevci i kada bi pušku uperio u nju, te povlačio zatvarač puške, njezinom ocu **Vladi Zelić** govorio da sada kaže je li ovo Hrvatska ili Srbija, cijelo vrijeme snažno udarajući nogama o pod i glasno vičući da je to Srbija, i pri tome u više navrata inzistirao da izvrše zadatak zbog kojeg su došli, u **Cemu** ga spriječavao jedan od pripadnika srpskih paravoјnih postrojbi, koji ga istjerao vani, a zatim se ponovno vratio u kuću s puškom u ruci u položaju na gotovs, opet govoreći i inzistirajući da izvrše zadatak zbog kojeg su došli, u **Eemu** ga ponovno spriječio i vani iz kuće istjerao onaj isti pripadnik srpskih paravoјnih postrojbi, tako da su se gore imenovani od optuženika silno ustrašili,

4) dana 24. prosinca 1992. godine, u večernjim satima, u **Lukaru**, odjeven u maskirnu odoru i naoružan s puškom, došavši zajedno s još trojicom, naoružanih i u maskirne odore odjevenih, pripadnika srpskih paravoјnih postrojbi do kuće vlasništvo **Marka Sarić**, pa kada iz kuće, bez obuće na nogama, izišao **Marko Sarić**, istog, tako bosonoga, otjerao u dvorište kuće vlasništvo **Ive Perić**, udaljeno oko 100 do 150 metara, a zatim ga zajedno s još jednim pripadnikom srpskih paravoјnih postrojbi počeo udarati šakama po glavi, pa kada od tih udaraca **Marko Sarić** pao na pod, zajedno s ovim istim pripadnikom srpskih paravoјnih postrojbi nastavio ga udarati nogama - «cipelarići» po rebrima, od Eega je **Marko Sarić** glasno zapomagao, udarajući ga tako oko pola sata, sve dok im tu treći nazočni pripadnik srpskih paravoјnih postrojbi **Mirković** nije kazao «nemojte ga više tući», pa **Marko Sarić** upravo u strahu od optuženika, više nije smio noću boraviti i spavati u svojoj kući, već u šumi, krijući se tako nakon toga sve do ožujka 1993. godine, kada je prešao na slobodni dio teritorija Republike Hrvatske,

5) točno neutvrdenog dana početkom 1993. godine u Marasovinama, naoružan poluautomatskom puškom i bajunetom na pušci, držeći je preko leđa, došao u kuću Nike Slavka Cavlina, pa iskoristivši trenutak, kad je u kuhinji ostala sama Slavkova nevjesta Anda Cavlina, tada stara 29 godina, rukama je uhvatio za gornji dio tijela te povukao k sebi, Eemu se ova opirala, a zatim je odbacio i stisnuo uza zid te rukama snažno obuhvatio i stisnuo preko njezinih ruku u predjelu prsiju, tako da se imenovana nije mogla opirati i braniti rukama, hvatajući je zatim i dirajući po drugim dijelovima tijela, pustivši joj tako ruke, Sto je ista iskoristila te se otrgla i pobjegla iz kuće, glasno dozivajući pomoć, pa je Anda Cavlina, upravo u strahu od optuženika, odmah nakon toga, sa svojom obitelji tijekom noći spavala i boravila vani u šumi, a nedugo nakon toga napustila svoju kuću i 19. ožujka 1993. godine prešla na slobodni dio teritorija Republike Hrvatske,

6) točno neutvrdenog dana tijekom ljeta 1993. ili 1994. godine u Ljubotiću, sustigavši putem Dinku Karaga, dok je vozio bicikl, znajući da se osobni automobil marke «Zastava» tip «Yugo», vlasništvo njezinog brata Željka Karaga, nalazi u dvorištu kuće Ivana Jurića koju su tada koristili pripadnici UNPROFOR-a, tražio od iste da mu dade ovaj automobil, pa kako mu ova odbijala dati automobil, revoltiran i ljut takvom njezinom odlukom, okrenut licem prema istoj, s udaljenosti od oko 2 metra, iz automatske puške neposredno uz same noge Dinke Karaga ispalio najmanje 20 metaka, od Eega se ista silno ustrašila, nakon Eega iz kuće Ivana Jurić izišli pripadnici UNPROFOR-a koji ga smirili i uputili kući,

8) točno neutvrdenog dana krajem rujna 1994. godine u Ljubotiću, naoružan s puškom, zajedno s još desetak naoružanih pripadnika srpskih paravojskih postrojbi, u nazočnosti vlasnika Marije Bračić, unatoč njezinom protivljenju i negodovanju, za sebe pobrao sve grožđe u njezinom vinogradu od 1.200 Eokota, odvezavši sve tako pobrano grožđe traktorom,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme oružanog sukoba nečovječno postupao prema civilnom stanovništvu, zastrašivao i terorizirao civilno stanovništvo te pljačkao njihovu imovinu,

Eime je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, označeno i kažnjivo po El. 120 st. 1 OKZRH.

Stoga se na temelju citiranog zakonskog propisa uz primjenu El. 37 st. 1 i El. 39 st. 1 toč. 1 OKZRH

OSUDUJE

- na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) godine.

Temeljem El. 45 st. 1 OKZRH optuženiku se u izrečenu kaznu zatvora ima uračunati vrijeme provedeno u pritvoru i to od 13. travnja 2003. godine do 14. svibnja 2004. godine.

Temeljem El. 122 ZKP optuženik se u cijelosti oslobada naknade troškova kaznenog postupka iz El. 119 st. 2 toč. 1 – 6 ZKP.

II

Temeljem čl. 354 toč. 3 i 1 ZKP

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

da bi u razdoblju od kraja 1991. godine do vojnoredarstvene akcije «Oluja» 4. kolovoza 1995. godine, tijekom oružane agresije tzv. «JNA» i paravojnih snaga iz SR Jugoslavije te naoružanih srpskih paravojnih postrojbi protuustavne tvorevine tzv. «Republike Krajine» na Republiku Hrvatsku, na privremeno okupiranom području Republike Hrvatske u selima Općine Promina, protivno odredbi El. 3 st. 1 toč. (a) (c), El. 27 st. 1 i 2, čl. 33 st. 1 i 2 Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. te protivno odredbi El. 75 st. 2 (a) (b) (e), Cl. 76 st. 1 i čl. 77 st. 1 Dopunskog Protokola uz Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I), kao pripadnik srpskih paravojnih postrojbi protuustavne tvorevine tzv. «Republike Krajine», zlostavljao i zastrašivao civile hrvatske nacionalnosti, prijetio im, među njima širio strah i teror te pljačkao njihovu imovinu i imovinu prognanih Hrvata, pa tako:

7) točno neutvrdenog dana tijekom rujna 1994. godine u Ljubotiću, došavši u kuću Ante Paraća naoružan poluautomatkom puškom i bajunetom s još trojicom naoružanih pripadnika srpskih paravojnih postrojbi, i zatekavši u kući Antinu suprugu Milku Parać tada staru 64 godine, pretpostavljajući da supružnici Ante i Milka Parać u kući imaju veći iznos novaca u DEM, s ciljem da iz kuće uzme sav novac i druge vrijedne stvari, po prizemnom dijelu kuće razbacivao i pretraživao stvari i pri tome, držeći bajunetu u ruci, od Milke tražio novac, govoreći joj da će je ubiti ako mu ne dade novac, pa nezadovoljan što mu ova nije dala novac, a niti ga je pretraživanjem pronašao, Sakom udario u lice imenovanu, izbivši joj dva zuba, od Eega je ova pala, a zatim joj bajunetu ugurao u usta, prijeteći joj da će je ubiti, u Eemu ga spriječavali ovi ostali pripadnici srpskih paravojnih postrojbi, nakon Eega imenovanu zatvorio u jednu prostoriju u prizemlju, a on s ovom trojicom otišao na kat kuće, gdje razbacivao i pretraživao sve stvari kako bi pronašao novac i druge vrijedne stvari, od Cega se Milka Parać silno ustrašila, pa je nakon toga upravo u strahu od optuženika, sve do oslobadanja njezinog mjesta, sa suprugom Antom tijekom svake noći spavala u kući Ivana Jurića, kod pripadnika UNPROFOR-a,

9) točno neutvrdenog dana tijekom listopada 1994. godine u Ljubotiću, naoružan s puškom, u alkoholiziranom stanju, došavši u kuću vlasništvo Ante BraEiC, pa zatekavši unutra Antu BraEiC i njegovu suprugu Mariju te jednog crnca pripadnika UNPROFOR-a, držeći i okrećući pušku u rukama, u više im navrata ponavljao i govorio «šta će vam u kući to crno prase»), od Eega se Ante i Marija BraEiC silno ustrašili, pa su upravo u strahu od optuženika narednu noć prespavali kod pripadnika UNPROFOR-a.

Obrazloženje

ŽDO Šibenik, optužnicom broj K-DO-12/03. od 11. srpnja 2003. godine, preciziranom i proširenom podneskom od 13. svibnja 2004. godine, te na ročištu glavne rasprave

od 14. svibnja 2004. godine, optužilo je Rajka Jankovića, zbog kaznenog djela iz čl. 120 st. 1 OKZRH, a koje djelo je pobliže opisano u izreci presude.

Očitujući se o osnovanosti optužbe, optuženik je naveo da se ne smatra krivim za utuženo kazneno djelo, ni po jednoj od točaka optužbe.

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 1) brani se, da se iz Francuske u Bobodolu vratio 1985. godine, kada je uvezao sav potreban namještaj i kućanske aparate za kuću. Za vrijeme rata, na molbu Nevenke Bilandžija i Ane Validžić, obje iz Oklaja, uzeo je na Euvanje gotovo kompletan namještaj, bijelu tehniku i kućanske aparate iz njihovih kuća, te ih pohranio u prostor neizgrađenog kata, svoje obiteljske kuće u Bobodolu. Stvari vlasništvo Nevenke Bilandžija, prevezao je u svoju kuću u rujnu ili listopadu 1994. godine, a od Ane Validžić u lipnju 1994. godine. Uz to, Nevenka Bilandžija dala mu je na Euvanje traktor marke «Tomo Vinković», vlasništvo njezinog djevera Marka Bilandžije, kojem je traktor 1997. godine vratio, kada je isti došao kod njega u Sremske Laze, jer je s tim traktorom, u akciji «Oluja», izbjegao. Prvi put je nakon izbjeglištva, kuću u Bobodolu obišao 1998. godine. Kuća je bila zapaljena, a tada u kući nije bilo nikakvih zapaljenih zamrzivača, tako da ne zna tko ih je donio u njegovu kuću i tu ostavio. Kotao za pečenje rakije je vlasništvo brata.

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 2) brani se, da je događaj za koji ga se neosnovano tereti, vezano uz obitelj Zelić, mogao biti u srpnju 1992. godine. Dok su pred kućom u Bobodolu stajali on, Srećko Janković, Petar Vranješ i Zdenko Janković, iz sela Vrbnik, došao je Knežević Savica zv. «Sakica», s pištoljem oko pasa, te im kazao «što vi tu stojite, a mupovci vam šecu po Matasima», te da će tući minobacačima po selu. Odgovorili su mu da oni nemaju ništa s tim, a onda je taj Knežević kazao da ide ubiti Zeliće. Tada je Sakici kazao da će on otići do Šime Zelića i o tome s njim razgovarati, a da isti oстане na putu, oko 70 m dalje od kuće Zelića. Kada je došao pred kuću, zatekao je Šimu Zelić, Nedu Zelić i Tonku Zelić, a ubrzo je došao i Vlade Zelić. Vladi je kazao da ode u Matase i reče ljudima da se sklone, jer da postoje sumnje da su tu mupovci i da će tući minobacačima po selima. Vlade mu je ljutito odgovorio da izlazi iz njegove avlije. Vlade Zelić razgovarao je i sa Sakicom, rekavši mu da u Matasima nema mupovaca, osim civila Hrvata, koji su tu ostali. Nakon tog razgovora Vranješ Petar pozvao je svojoj kući na piće Vladu i Šimu Zelić, te Srećka i Zdenka Jankovića. Kuća Petra Vranješa udaljena je od kuće obitelji Zelić oko 300 m.

Obitelji Zelić nije upućivao nikakve prijetnje, pa tako ni smrću, a posebno ne preko zeta od Šime Zelića, Dragana Puače, koji je za vrijeme rata dolazio u njegovu kuću.

Osobu Drago Agić uopće ne poznaje. Kada je isti svjedočio, spominjao je osobu Gojko Janković, a on zna jednu osobu tog imena i prezimena, ali se taj 1990. godine ubio iz lovačke puške.

Antu i Mariju Bračić poznaje, zadnji put ih je vidio 1985. godine, kad se vratio iz Francuske, kad su mu nudili neku zemlju na prodaju. Razgovor o tome su vodili u njegovoj kući u Bobodolu, ali do kupnje nije došlo. Kroz rat u njihovu kuću nije ulazio, pa pretpostavlja da su ga zamijenili s osobom ista imena i prezimena iz njegova sela.

Obitelji Slavka Čavline nije napravio ništa nažao, istog smatra poštenim Eovjekom, te je zbog toga dolazio u njegovu kuću. Nikad se nije postavljao tako da bi ukućani imali strah od njega i zbog toga ga služili jelom i pićem. Pozna i Slavkovog sina Branka, koji je s njim radio u «Mlinici» u Kninu.

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 3) brani se da u veljači 1992. godine, a niti inače, nije bio u kući Šime Zelića, pa s izvršenjem tog djela nema nikakve veze.

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 4) brani se da osobu Marko Sarić ne poznaje, a prvi put u životu je vidio, ovdje, u sudu. U Lukar nije odlazio, a u to vrijeme nije bio pripadnikom ni vojske ni policije «Republike srpske Krajine».

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 5) brani se da je početkom veljače 1993. godine trebao orati zemlju pored rijeke Krke. Na putu prema toj zemlji, prolazi kroz selo Čavline. Svratio je u kuću kod Slavka Čavline, a tu je pored istog bila nevjesta Anda. Taman su ručavali. Ponudili su ga da jede, odbio je, a Slavko ga je ponudio vinom. Anda je pristupila pranju posuda, ali nije bilo vode, pa je Slavko otišao uključiti hidrofor, te se nakon 2 – 3 minuta vratio u kuću. Pitao je za Slavkovog sina Branka gdje je, pa su mu kazali da Euva blago. Andu je poštovao kao svog brata i sestru. U istrazi u odnosu na ovaj događaj navodi da je u siječnju 1993. godine bio u kući obitelji Čavlina, kada su osim Anđe u kući bili njen muž Branko, svekar Slavko i dijete staro 3 – 4 godine.

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 6) brani se da je Dinku Karaga poznavao, ali s njom nije kontaktirao. Kad je držao punkt u Čitluku, prolazio bi pored kuće Ante Karage, oca iste. Javili bi se jedan drugom, a jednom ga je Ante pozvao u kuću na piće, rekavši da ga poznaje, kao i njegovog oca koji mu je zidao kuću. Što se tiče otudenja vozila, saznanje o tome dobio je od «komandira milicije» Slobodana Mirkovića. To vozilo, prema priči Mirkovića, uzeto je za potrebe RSK, a kasnije je to vozilo vidio u «Oluji», prilikom zbijega, prikačeno za traktor Ilije Vranješa. U istrazi iskazivao je, u odnosu na ovo djelo, s razlikom da ga je Ante Karaga znao zamoliti da navrati do njih, kako bi ih na taj način zaštitio, pa je to i činio svakih 7 – 8 dana. Dinka Karaga njemu je spominjala da njezin brat Željko ima auto, ali nije govorila gdje se vozilo nalazi, niti je on nju to pitao. Inače, sestra od Dinke, Zdravka, bila mu je učiteljica u osnovnoj Skoli.

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 7) brani se da osobe Ante i Milka Parać uopće ne poznaje, pa prema tome kod istih nije ni bio u kući.

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 8) brani se da nije imao nikakve potrebe brati grožđe iz tuđeg vinograda, jer je imao svoj vinograd, a osim toga, uz dozvolu Nevenke Bilandžije, radio je vinograd iste i njenog brata. Uopće nezna gdje se nalazi vinograd Ante i Marije Bračić, a te ljude slabo poznaje, odnosno ne zna (suprotno onom Sto je rekao kod djela pod točkom 2.). Stoga ne odgovara istini da bi im pobrao vinograd. Poznato mu je da je 1994. godine brano grožđe po selima, na zahtjev Vinarije Drniš, ali u tome nije sudjelovao.

U odnosu na kazneno djelo pod točkom 9) brani se da u kući Ante i Marije Bračić nije nikad bio, pa prema tome niti ih zastrašivao.

O kronologiji događanja tijekom rujna 1991. godine, pa do kolovoza 1995. godine, te o svojoj osobnosti, navodi da je prvi put mobiliziran u svibnju ili lipnju 1993. godine u miliciju «Krajine», kada je zadužio uniformu i automatsku pušku marke «Kalašnjikov» i streljivo za istu. «Komandir milicije» za Oklaj bio je Slobodan Mirković iz Bobodola. Dok je bio u miliciji, Cuvao je stražu na punktu i to jedan u centru Oklaja, a drugi u Čitluku. Početkom 1994. godine, taj punkt, preuzela je Teritorijalna obrana, te i on prelazi iz milicije u Teritorijalnu obranu. Radio je u kuhinji, koja je bila u centru Oklaja, zadržavši automatsku pušku i uniformu, a zaduživši dodatno dvije bombe. U Teritorijalnoj obrani bio je do početka 1995. godine, kada je temeljem liječničke potvrde demobiliziran, ali je zadržao zaduženu uniformu, oružje, streljivo i

bombe. Početkom akcije «Oluja», s obitelji, izbjegao je u Banja Luku, gdje je predao oružje, streljivo i bombe. Negdje polovinom 1992. godine, njemu nepoznate osobe, ostavile su u selu Bobodolu 10-ak poluautomatskih pušaka, koje su bile namjenjene Euvanju straže u selu, pa je i on dobio jednu od tih pušaka, koju je razduio u Teritorijalnoj obrani, po mobiliziranju u «Miliciju Krajine». Ta poluautomatska puška imala je na sebi bajunetu. Kapuljača ili potkapa koju je koristio bila je sive boje. Za vrijeme rata, dok je bio na punktu u centru Oklaja, znao je odlaziti do mještana iz prominskih sela koji su Hrvati, pa tako kod Slavka Cavline iz Marasovina, Petra Bandala iz Oklaja, Ante Karage iz Ljubotića i drugih. Prije rata jedno vrijeme bio je u Francuskoj, gdje je 1975. godine imao prometnu nesreću. Operirao je desno oko, te od tada na njega ne vidi. Za vrijeme rata, kao i sada, nosio je brkove i imao istu frizuru, osim Sto je preko zime imao dužu kosu do ispod uha. Prije rata radio je u mlinu u Kninu. Njegov nadimak je «Šice», a bratu mu je ime Žarko. U Bobodolu je bio još jedan Rajko Janković, rođen 1958. godine, koji je sada u Americi. Osobnu iskaznicu i putovnicu dobio je u Jankovcima, općina Beli Manastir, gdje je živio kod sestre. Od 1998. godine, u Bobodolu je bio u dva navrata i to po jedan do dva sata, obišao bi kuću i zapalio svijeću na groblju. U 2001. godini, bio je u Šibeniku, radi obnove kuće. Uhićen je u Sremskim Lazama, gdje je živio sa suprugom i sinom. Nikom od Hrvata ništa nije učinio, jer da je, onda se u Republiku Hrvatsku ne bi vraćao.

Na glavnoj raspravi u pogledu njegove mobilizacije, pojašnjava i precizira da je u svibnju 1992. g. u selo Bobodol došao neki pripadnik JNA i donio desetak poluautomatskih pušaka, radi Euvanja straža po selu. U veljači 1993. godine u selo Bobodol došao je Gojko Kozlica milicioner SAO Krajine. Tada je prema popisu, ušao u miliciju «Krajine» u Oklaju, gdje mu je komandir bio Mirković Slobodan.

Nakon Sto je optuženik iznio svoju obranu, na glavnoj raspravi, naveo je da na pitanja ne ieli odgovarati, niti će svoju obranu dalje iznositi i da ostaje kod obrane u istrazi. Nakon Sto su pročitani zapisnici o njegovom ispitivanju u istrazi, izjavio je da se nema o Eemu očitovati.

Sud je u postupku izveo dokaze čitanjem uz suglasnost stranaka iskaza svjedoka Ande Cavline (list 44 – 45, 159 – 160 spisa), Nike Slavka Cavline (list 46, 160-161 spisa), Branka Cavline (list 47, 161-162 spisa), Ankice Zelić (list 48-49, 161 spisa), Luce ParaC (list 50-51, 160 spisa), Maše Markić (list 65, 163 spisa), Vlade Zelića (list 66 – 67, 164 – 165 spisa), Mare Barišić (list 68-176), Jakova Barišića (69, 176-177 spisa), Jele Karaga (list 71, 164 spisa), Dinke Karaga (list 72, 163 – 164 spisa), Šime Zelića (list 73 – 74 , 168 – 169 spisa), Dinka Kevića (list 90, 166 – 167 spisa), Marije Bračić (list 98, 167-168 spisa), Ante Bračića (list 99, 167 spisa), Nikice Barišića (list 70 spisa), Marka Bilandžije (list 97 spisa), Nevenke Bilandžija (list 178 – 179 spisa), Marije Kević (list 179 – 180 spisa), Ivana Jurića (list 265 spisa), Drage Agića (list 265 – 266 spisa), Ilije Vranješa, Mande Vranješ i Stane Janković (sve list 266 spisa), Milke ParaC (list 59-60, 181 – 182 spisa), Ante Paraća (list 61, 282 spisa), Ive Perića (list 204, 209-210 spisa), Marka Sarića (list 205, 208 – 209 spisa), Ane Čavlina (list 230 spisa), Bandalo Josipa (list 231 spisa), Mirka Kevića (list 267 – 268 spisa), Paška Marića (list 206 spisa), te čitanjem zapisnika o izbornom prepoznavanju od 26. svibnja 2003. godine (list 88 – 89 spisa), s pripadajućom fotodokumentacijom, zapisnika o izbornom prepoznavanju od 12. svibnja 2004. godine (list 281 spisa) s pripadajućom fotodokumentacijom, zapisnika o izbornom prepoznavanju od 26. veljače 2004. godine (list 207 spisa) s pripadajućom fotodokumentacijom, zapisnika o očevidu od 25. ožujka 2004. godine (list 228 – 229 spisa) s pripadajućom fotodokumentacijom (list 241-264 spisa) i kroki skicom (list 226 spisa), medicinske dokumentacije za Milku ParaC i vještva dr. Ive Blaće (list 272 – 277 spisa), te pregledom slika iz osobnih kartona osoba s prezimenom Janković (list 201 A), kao i izvoda iz kaznene evidencije za

optuženika (list 53 spisa), dok je odbijen prijedlog zamj. ŽDO Šibenik za saslušanjem svjedoka Paška Marića i Marije Perić, kao dokaza nevažnih za odluku.

Na temelju tako provedenog dokaznog postupka i izvedenih dokaza sud je sa sigurnošću utvrdio da su se u ponašanju optuženika, ostvarila sva bitna obilježja bića utuženog kaznenog djela iz El. 120 st. 1 OKZRH, ali u smanjenom opsegu kriminalne aktivnosti, kako je to naznačeno u toč. I. i II. izreke presude.

Opći kontekst događanja, vezano uz preambulu optužnice

U ovom postupku, svi izvedeni dokazi, uključivo obranu optuženika, nesporno potvrđuju opći kontekst događanja, na tada privremeno okupiranom području Republike Hrvatske, u selima općine Promina, kako je to naznačeno u uvodnom dijelu optužnice. To znači da je u drugoj polovini rujna 1991. godine, od strane bivše JNA i njenih satelita (paravojnih postrojbi iz SR Jugoslavije i «Republike srpske Krajine») kao jedne oružane snage u sukobu, izvršena okupacija sela u općini Promina, pa među inima Matasa, Zelića, Marasovina, Ljubotića, Suknovaca, Lukara, Čitluka, Oklaja i Bobodola, s većinskim hrvatskim stanovništvom. S druge strane tim oružanim snagama bile su suprotstavljene obrambene Oružane snage Republike Hrvatske. Dakle, riječ je, od početka o sukobu dviju oružanih snaga.

Hrvatski Sabor, dana 8. listopada 1991. godine, donio je odluku o raskidanju veza sa SR Jugoslavijom i kada je tadašnja JNA proglašena neprijateljskom vojskom strane driave. Dalje, Republika Hrvatska je dana 22. svibnja 1992. godine primljena u Članstvo UN-a (nakon što je 15. siječnja 1992. godine došlo do priznanja od zemalja Članica Europske ekonomske zajednice), Eime je zaokružen proces međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, kao samostalne i suverene države, u granicama ranije jugoslavenske republike, nakon procesa dezintegracije bivše SFRJ.

U vrijeme odvijanja utuženih događaja, rujna 1991. godine, pa do 4. kolovoza 1995. godine, plamtio je međunarodni oružani sukob – rat, između Oružanih snaga Republike Hrvatske, s jedne strane i bivše JNA i njenih satelita, kao oružane snage ostatka SR Jugoslavije, s druge strane, a potomje oružane snage, u to vrijeme, držale su pod okupacijom oko 25 % teritorija RH, pa tako i dio teritorija na kojem je došlo do počinjenja kaznenih djela, za koja se, po optužnici, tereti optuženik.

Stoga se, na konkretna događanja, imaju primjeniti odredbe Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine, kao i Dopunskog protokola uz Ženevske konvencije, od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I. od 8. lipnja 1977. godine). Na tom okupiranom području, sve do vojno redarstvene akcije «Oluja» 4. kolovoza 1995. godine, okupacijske snage u oružanom sukobu, između dviju država, imale su pod svojom vlašću zaštićene osobe, prvenstveno civile hrvatske narodnosti, koje su imale pravo na zaštitu, sukladno naznačenoj Ženevskoj konvenciji i Dopunskom protokolu I.

U vrijeme tih događanja u selu Matasima, te u Ljubotiću, u kući Ivana Jurića, bili su stacionirani pripadnici međunarodnih snaga – UNPROFOR-a, kamo su se Eesto znali sklanjati preostali građani hrvatske narodnosti, u strahu za svoj tjelesni integritet, kako to proizlazi iz iskaza većine saslušanih svjedoka u ovom postupku.

O ugrojenosti **civilnog stanovništva** iskazala je Luca **Parać** iz Oklaja, **starica** od 73 godine, koja je dana 30. siječnja 1993. godine, u mjestu Čitluk kod kuća **Barišića**, od njoj nepoznatih vojnika **ustrijeljena u lijevu nogu**, koja joj je amputirana u bolnici u Kninu, kako to proizlazi i iz, protokola bolnice u Kninu, o njenom liječenju i boravku u bolnici, te iskaza svjedoka **Nikice Barišića**, a i neposrednog **opažanja suda**, jer je Luca **Parać** saslušana na glavnoj raspravi. U selu **Ljubotić** ubijen je Ante Karaga, o Eemu su **svjedočili Dinka Karaga i Jela Karaga**. **Pokušano** je silovanje na **štetu Maše Markić**, što je vidljivo iz iskaza iste. To je sarno jedan dio događanja, na tom dijelu okupiranog područja, koji je utvrđen iskazima tih **saslušanih** svjedoka, a koji nisu **oštećenici** u ovom postupku. Zbog takvih i inih događanja na okupiranom području građani hrvatske narodnosti, koji nisu **izbjegli** ili prognani odmah po okupaciji, to su gotovo svi učinili, u **prvoj polovini 1993. godine**, o Eemu detaljnije kod obrazlaganja pojedinih **točaka optužbe**.

Sve prije navedeno **ističe** se zbog toga jer ratni **zločin protiv civilnog stanovništva**, moie biti izvršen samo za vrijeme rata, **oružanog sukoba ili okupacije**. Za postojanje djela **ratnog zločina**, protiv **civilnog stanovništva**, potrebno je da se **vrši kršenjem međunarodnog ratnog prava**, koje obvezuje aktivne sudionike u **oružanom sukobu – ratu**, tako da učinitelj ovog djela moie biti samo pripadnik vojne, **političke** ili administrativne **organizacije** strane u sukobu, kao i svaka osoba koja se nalazi u **njenoj službi**.

Dakle, u tom **općem** kontekstu događanja ima se procjenjivati **ponašanje** optuienika i njegov status u vremenu od okupacije, u **drugoj polovini rujna 1991. godine**, pa do akcije «**Oluja**» 4. kolovoza 1995. godine i to **isključivo**, kako je optuicom stavljeno na teret, na principu odgovornosti istog, kao neposrednog **počinitelja**.

U cilju vizuelnog prikaza dijela okupiranog područja **Općine Promina**, na kojem je **optuženik**, po optunici, **počinio** radnje koje predstavljaju kazneno djelo iz El. 120 OKZRH, sud je u spis **priložio** zemljopisnu kartu manjeg mjerila. Na toj **karti** vidi se selo Bobodol, te sela Marasovine, **Zelići**, **Ljubotić**, **Suknovci**, **Lukar**, **Čitluk** i **Oklaj**, gdje su u to vrijeme prebivali optuienik, te svjedoci **saslušani** u ovom postupku.

Činjenični opis radnje izvršenja kaznenog djela iz čl. 120 OKZRH, koji se stavlja optuieniku na teret **točkama 1)– 9)** optuнице, postavljen je nesistematizirano. Naime, koncepcija je bila vremenski slijed događaja (premda ne dosljedno), a bilo bi **logično i preglednije** po osobama **oštećenika ili obiteljima**. Zbog takve koncepcije, primjerice **zastašivanje** obitelji **Zelić** nalazi se i u **toč. 2) i u toč. 3)** optuнице, obitelji **Čavlina** u **toč. 2) i 5)** optuнице, Ante i Marije **Bračić** u **toč. 2) i 9)** optužnice, a **pljačkanje** imovine Ante i Marije **Bračić** iz **točke 8)** optuнице nije involvirano u **toč. 1.** optuнице, gdje se **optuženiku** na teret stavlja **pljačkanje** imovine.

Ipak, radi **lakše** preglednosti, kod **obrazloženja** pojedinih radnji, koje se optuieniku stavljaju na teret **ići će** se, a da se iskazi svjedoka ne rastavljaju na dijelove, slijedom **naznačenim** u optunici.

Suprotno obrani **optuženika**, iz iskaza gotovo svih **saslušanih** svjedoka proizlazi da je bio pripadnikom **oružanih snaga bivše JNA** i njenih satelita i to **paravojnih postrojbi** iz SR Jugoslavije i «**Republike srpske Krajine**», od početka do kraja okupacije, o Eemu posebno kod obrazlaganja pojedinih **točaka** optuibe, gdje će se za **bivšu Jugoslavensku narodnu armiju** koristiti kratica JNA, za «**Republiku srpsku Krajinu**» kratica RSK.

Pri svemu **naznačenom**, kako kod **analize** obrane optuienika, tako i kod iskaza svjedoka, od kojih su neki u **poznoj iivotnoj dobi**, treba voditi **računa** da su se **očitovali** o

dogadanjima koja su se zbilja pred 10 – 15 godina i to u ratu, koji za svakog donosi određenu vrstu traume, pa se određene nepreciznosti, u obrani i iskazima, a posebno u pogledu točnog vremena pojedinog događaja razumljive.

U odnosu na djelo pod točkom 1) optužnice

U odnosu na ovu točku optužnice saslušani su svjedoci Dinko Kević, Mirko Kević, Ana Čavlina, Nevenka Bilandijica, Marija Kević, Marko Bilandijica i Paško Marić (povodom izbornog prepoznavanja).

Saslušan u istrazi, Dinko Kević navodi da optuženika Rajka Jankovića poznaje od prije rata, jer je iz susjednog sela Bobodola, a naročito ga je upoznao za vrijeme okupacije. Vidao ga je skoro svaki dan, u početku okupacije u SMB uniformi, a kasnije u maskirnoj uniformi s automatom, kako na biciklu ide na poloaj u Oklaj, sve do 27. siječnja 1993. godine, kada je prešao na tada slobodno područje Republike Hrvatske. Često je dolazio i u Ljubotić, nekad i s potkapom sive boje, kada je redovito nosio poluautomatsku pušku (PAP-ovka). Nakon rata, misli da je to bilo 1997. godine, vidio ga je u Oklaju, kako razgovara s ienom od Jose Bilandijice, bratom od Marka Bilandijice. Bio je uz auto vinkovačkih reg. oznaka, misli da se radilo o kadetu iute boje. Kasnije mu je Marko Bilandžija pričao da je išao kod optuženika u Sremske Laze, da mu vrati traktor, kojeg je isti odvezao za vrijeme «Oluje». Optuženik je bio glavni pljačkaš u prominskom kraju, što su govorili i drugi, a on osobno vidjao ga je kako s traktorom «Tomo Vinković» odvozi stvari iz kuća u Čitluku prema Bobodolu. Nakon «Oluje» interesiralo ga je da vidi njegovu kuću, te su mu ljudi pokazali gdje je. Tada je vidio da je sva natrana, s puno raznih kućanskih aparata i namještaja, a samo na katu, vidio je 10 škrinja za zamrzavanje, jer je kat bio neizrađen, u svakoj sobi po 2 – 3 televizije, a bile su čak i u WC-U. Dok je bio na okupiranom području, Euo je da je Eesto dolazio u Marasovine i Čavline i prijetio ljudima koji su ostali u selu, a Euo je da je pokušao silovati Andu Čavlinu i . Branka.

Na glavnoj raspravi, svjedok pojašnjava da je optuženik od početka 1992. godine učestalo dolazio u selo Ljubotić, gdje je navraćao u kuću Ante Karage. Optuženik mu je ostao u sjećanju i kod jednog događaja iz 1988.11989. godine, kada je s autobusom trebao ići iz Šibenika u Oklaj, kada je optuženik, u lokalnu, na autobusnom kolodvoru u Šibeniku, vidjevši jednog Eovjeka iz Bratiškovaca, kazao «Imate li oružja, jeste li se spremili za rat». Njemu osobno, optuženik nije nikad prijetio, niti ga zlostavljao, na bilo koji način, a isto tako nije vidio ni da puca po selu. Optuženika je za vrijeme okupacije vidio sigurno 15-ak puta, kako traktorom prevozi otudene stvari, a vidio ga je dok bi Euvao blago na ispaši.

Sud je iskazu ovog svjedoka u potpunosti poklonio vjeru.

Odmah po saslušanju tog svjedoka na glavnoj raspravi, izvršen je očevid u mjestu Bobodolu, kod kuće optuženika, dana 25. oujka 2004. godine. Svjedok je, naime, opisao kucu da je sastojeca od prizemlja i neizgrađenog kata, pa je očevid upravo izvršen u tom pravcu, da se vidi da li je svjedok poslije «Oluje», sigurno bio baš u kući optuženika i da li je kuća takva, kakvom ju je on opisao. Zapisnikom o očevidu to je potvrđeno, a plastično je prikazano i u fotodokumentaciji tog očevida i kroki skici.

Očevidom na gornjem, neizgrađenom katu kuće, u prostoriji označenoj brojem 10, pronađeni su ostaci 4 devastirana rashladna uređaja, tipa škrinje ili hladnjaka ladičara, a u dvorištu kuće nadeni su ostaci dva stroja za pranje rublja, zatim kotao za rakiju, auto, predmeti u

autu i to ostaci motokultivatora i bojlera, peć na naftu, ostaci mopeda, spremnik hidrofora. Teško je pretpostaviti, da bi netko, na neizgrađen kat, kuće optuženika i pred njegovu kuću, donio ostatke naznačenih predmeta i tamo ih pohranio, tim više Sto se vidi da su predmeti u kući nagoreni, a kuća je zapaljena kako tvrdi i svjedok Dinko Kević, odmah nakon «Oluje».

Prema tome, cilj očevida bio je točna identifikacija kuće, radi provjere iskaza svjedoka Dinka Kevića, a prilikom očevida u kući su i oko kuće pronađeni zapaljeni neki od predmeta i stvari, za koje je svjedok u svom iskazu naveo da su bili u kući, kada je on u nju ušao prvi dan nakon «Oluje», a Sto je sve konstatirano u zapisniku o očevidu s pripadajućom fotodokumentacijom.

Iskazu tog svjedoka, sud je poklonio vjeru i zbog toga, Sto je on u dobrom dijelu, sukladan i iskazima drugih saslušanih svjedoka, po ovoj točki optuženice. Isto tako da se svjedoku može pokloniti vjera, razlozi se nalaze u Einjenici Sto je sasvim izričito kazao da njemu optuženik nije nikad prijetio, niti ga zlostavljao na bilo koji način, a niti je vidio da optuženik puca po selu, a očigledno je, da ga je neosnovano i elio teretiti, da takvo Sto, u prilog optuženika, ne bi govorio.

Da se svjedoku Dinku Keviću može vjerovati i da ima dobru moć zapažanja, da se zaključiti i po još jednom detalju. On tvrdi da je nakon «Oluje» optuženika prvi put vidio 1997. godine, kraj vozila vinkovačkih registarskih oznaka. Optuženik u svojoj obrani tvrdi, da je nakon izbjeglištva, prvi put u Bobodolu bio 1998. godine. Već je u uvodnom dijelu presude, kod obrazlaganja općeg konteksta događanja (str. 9 st. 8 presude) rečeno da se ne može ni svjedocima, a ni optuženiku uzeti na Stetu točno vremensko određenje pojedinog događaja. Međutim, to pokazuje da je Dinko Kević uz ostalo naznačeno, pouzdan svjedok. Naime, sud je, prvenstveno radi identiteta, pribavio osobne kartone, za ovaj postupak interesantnih osoba. Tako je iz osobnog kartona za optuženika, vidljivo da mu je osobna iskaznica, s prebivalištem Knin, izdana 7. veljače 1997. godine, a da je u evidenciji državljanstva u Vinkovcima, gdje se optuženik prijavio za boravak i gdje je iivio prema vlastitom kazivanju, Sto opet upućuje na točnost iskaza svjedoka, u pogledu vozila, kojim se dovezao u Oklaj 1997. godine. Isto tako, ovaj svjedok je precizan i u pogledu vrste naoružanja, kojeg je kroz rat koristio optuženik, spominjući poluautomatsku pušku i automatsku pušku, kao i u pogledu vojničke odore, i potkape sive boje.

Iskaz tog svjedoka, potvrđuje i svjedok Mirko Kević iz sela Ljubotić, koji je po akciji «Maslenica» 1993. godine, izbjegao na tada slobodno područje RH. Optuženika poznaje, kako se vidi iz njegovog iskaza, od prije rata, odnosno otkad se rodio, a misli da je 1952. godište. Jedno vrijeme bio je u Francuskoj. Optuženik ima još dva brata. Jedan je po imenu Žarko, dok drugog brata nije vidao, misli da je bio u Šibeniku, onda i danas. Poznata mu je još jedna osoba po imenu Rajko Janković, ali ta osoba ne iivi u samom Bobodolu, nego je njegova kuća od sela udaljena oko 100 m, a taj drugi Rajko Janković je plav, nije imao nikakvu tjelesnu manu, a visine je kao optuženik. Po okupaciji, optuženika je mnogo puta vidao, kako s traktorom i prikolicom marke «Tomo Vinković», prolazi preko Ljubotića prema Bobodolu, prevozeći otudene stvari i to kućanske aparate od friidera, Stednjaka, televizora i druge slične robe. To je bilo kroz 1992.-1993. godinu, a dijelom i prije toga i to gotovo svaki dan. Izbjegao je na slobodno područje, nakon akcije «Maslenica», jer se tada pucalo po njemu i bratu i po kući, koja je kasnije zapaljena. Poznaje te ljude koji su pucali na njega, ali tu nije bio prisutan optuženik Rajko Janković. Optuženika je odmah po okupaciji, vidio u uniformi RSK i naoružana. Optuženika bi vidao kako prevozi stvari dok bi Euvao blago. Nije vidao gdje je te stvari uzimao, ni gdje ih je iskrcavao, ali ih je vozio prema Bobodolu. Traktor kojim je optuženik vozio stvari, vlasništvo je Marka Bikića.

Sud je i iskazu ovog svjedoka u potpunosti poklonio vjeru, iz istih razloga navedenih kod svjedoka Dinka **Kevića**. Naime, i ovaj svjedok spominje osobe, neprijateljske vojnike koji su pucali po njemu i bratu, nakon Eega mu je kuća i zapaljena, ali je izričit i nedvosmislen u tome da tu nije bio optuivenik **Rajko Janković**. Dakle i ovaj svjedok ne ieli neosnovano teretiti optuivenika, nego je sudu kazao i ispričao ono što je vidio, a to je gotovo svakodnevno prevoienje i otuđivanje stvari iz kuća prognanih Hrvata, od strane optuženika.

Iz iskaza ovih svjedoka potvrđuje se i status optuženika u kritično vrijeme, a to znači, kako je navedeno kod obrazlaganja općeg konteksta događanja, da je optuženik suprotno njegovoj obrani, već od početka okupacije, bio pripadnikom oružanih snaga JNA i RSK.

Isto tako, ovi svjedoci jako dobro poznavaju optuženika, pa ovdje uopće nema dvojbe, kod pitanja identiteta osobe optuivenika.

Iz iskaza **Ane Čavline**, kćeri **Nevenke Bilandije**, proizlazi da je na tada okupiranom području bila do veljače 1993. godine, kada je otišla u izbjeglištvo, posredstvom UNPROFOR-a, pri Eemu joj je optuivenik pomogao. Što se tiče stvari iz svoje kuće, osobno nije ništa dala optuiveniku na Euvanje.

Sud iskaz ove svjedokinje cijeni istinitim, iz razloga što o optuženiku govori pohvalno, vezano uz njegovu pripomoć, prilikom odlaska u izbjeglištvo, a i zbog toga što se njen iskaz poklapa s iskazom kćeri **Nevenke**, koja ju je izvjestila da je optuiveniku ostavila na Euvanje traktor i dvije šivaće mašine.

U postupku nije sporno, a obranom optuivenika i iskazima **Nevenke Bilandije** i **Marka Bilandije**, utvrđeno da je **Nevenka optuženiku** ostavila traktor s prikolicom marke «**Tomo Vinković**» na Euvanje, da je optuženik taj traktor nakon «**Oluje**» vratio **Marku Bilandžiji**, njenom djeveru. Kada mu je ostavila traktor na Euvanje, o tome je s optuivenikom u Općinskom sudu u **Kninu**, napravila pisani dokument. Za vrijeme okupacije optuivenik joj je pomagao, na način da bi kupovao potrepštine za domaćinstvo, a isto tako nakon akcije «**Maslenica**», kad joj je u zatvor odveden mui, te još neki muškarci, traktorom ju je kao i iene ostalih zatvorenika prevezio u **Knin**. Pored traktora, predala mu je na Euvanje i stvari iz kuće, a iza jeseni 1993. godine, kada su joj vinogradi obrani, dala ih je optuženiku na obradu, jer je 1994. godine izbjegla s tog područja. Optuivenika je prvi put vidjela u uniformi i naoružana negdje 1991. godine ili moida 1992. godine.

Sve što je kazala **Nevenka Bilandija** potvrdio je i svjedok **Marko Bilandija**, koji za vrijeme okupacije nije bio na tom području, ali je od nevjeste **Nevenke** saznao da je traktor dala na Euvanje optuženiku, s kojim je stupio u kontakt poslije rata, jer je isti nedugo poslije «**Oluje**» došao u **Oklaj**, pa mu je traktor od strane optuivenika vraćen 1999. godine.

Sud je iskazima **Nevenke Bilandžije** i **Marka Bilandije** poklonio vjeru, jer su njihovi iskazi sukladni obrani optuivenika o davanju stvari na Euvanje. No, iz iskaza **Nevenke Bilandije**, vidi se da je optuivenik suprotno iznesenoj obrani, već 1991. godine bio pripadnikom JNA i RSK.

Svjedok **Marija Kević**, na okupiranom području u mjestu **Ljubotić**, boravila je do travnja 1993. godine. Optuivenika poznaje po nadimku «**Žare**». Dok je bila u **Ljubotiću**, nije vidjela da bi optuženik dolazio u njeno selo, nego ga je vidjela smo jednom u svibnju 1992. godine, kada se kosilo. Tada je isti s kćerkom pješke, i uz zapregu koju je vukao konj, prevezio neke stvari, koje je iskrcao kod škole u **Marasovinama**, ali nije vidjela o kojim se stvarima radilo.

Svjedokinji Mariji Kević, sud nije mogao pokloniti vjeru, iz razloga Sto je ovdje identitet osobe optuženika ostao sporan. Naime, optuženiku je nadimak «Šice», neki su ga zvali i «Francuz», zbog boravka u Francuskoj, gdje je imao nesreću s desnim okom. Osim toga, iz osobnih kartona (list 201 A spisa), vidi se da su u selu Bobodolu, za vrijeme okupacije živjele još tri osobe prezimena Janković, a imena Žarko i to dvije rodene 1958. godine, a jedna rodena 1959. godine, pa je sasvim logično, da tim osobama bude nadimak ili naziv od milja «Žare». Kako je ovdje sasvim moguća greška u identitetu osobe, to sud iskaz ove svjedokinje, za razliku od iskaza Dinka i Mirka Kevića, nije mogao prihvatiti u pravcu da bi ona osoba koju je jedanput vidjela da prevozi stvari, bio baš optuženik. No, Sto je najbitnije ta svjedokinja nije vidjela Sto prevozi ni Sto iskrcava, pa je moguće da je vozio i nekakav drugi sadriaj koji nema veze s optuženim predmetima.

Driavni odvjetnik je predložio, da se na okolnosti djela pod ovom točkom optužnice, kao svjedok sasluša Paško Marić.

Paško Marić je prije saslušanje, dajući opis osobe optuženika, kazao da je riječ o Eovjeku sednje graje pa baš je upotrijebio riječ «srednji čovjek», smeđe kose i brkova, na jedno oko malo Skiljav, Tu osobu, da dobro poznaje, pa bi je valjda i prepoznao, jer je iz Bobodola, a otac mu je Stevan zv. »Čevan»

Premda je dobro opisao osobu optuženika, na izbornom prepoznavanju od 26. veljače 2004. godine, Paško Marić, u osobi optuženika nije prepoznao počinitelja kaznenog djela na njegovu Stetu, početkom 1993. godine, pa je stoga sud, odbio prijedlog za saslušanje ovog svjedoka, kao dokaza nevainog za odluku, jer identitet osobe optuženika, s obzirom na rezultat izbornog prepoznavanja, ostaje sporan, a u tom slučaju, sve sporne činjenice treba tumačiti u korist optuženiku.

Na temelju iznijetog sud je sa sigurnošću utvrdio, a prije svega iskazima Mirka i Dinka Kevića, da je optuženik u potpunosti ostvario radnju izvršenja, opisanu pod točkom 1) optužnice.

U odnosu na djela pod točkom 2, 3, 5, 8 i 9 optužnice

O tim točkama optužbe svjedočili su Šime Zelić, Ankica Zelić, Vlade Zelić (toč. 2 i 3) Drago Agić (točka 2), Ante Bračić i Marija Bračić (točka 2, 8 i 9), te Niko Slavko Cavlina, Branko Cavlina i Anđa Cavlina (točka 2 i 5).

Optuženik i članovi Sire obitelji Sime Zelića, međusobno su se dobro poznavali, Sto je utvrđeno obranom optuženika i iskazima svjedoka iz obitelji Zelić. Tu dakle, identitet osobe optuženika nije sporan.

Iz sukladnih iskaza Šime, Ankice i Vlade Zelića, proizlazi da je optuženik u civilnoj odjeći, naoružan poluautomatskom puškom, u njihovu kuću došao odmah po okupaciji (19. ili 20. rujna 1991. godine), tražeći od Vlade i Šime Zelića, da idu na pregovore s «mupovcima». Vlade i Šime su s optuženikom, u tom cilju krenuli prema Bobodolu, a na putu su ih presrela još tri do četiri vojnika s puškama, tražeći da s njima suraduju. Kad je Vlade kazao da ne zna za «mupovce» i da nema Sto surađivati s njima, pustili su ga.

Iskazi Šime, Ankice i Vlade ZeliC, sukladni su i u pogledu događaja iz veljače 1992. godine, kada je u večernjim satima u njihovu kuću upao, nakon Sto su nasilno otvorena vrata dvorišta, optuivenik s još dva vojnika. Optuivenik je bio u vojničkoj odori maskiran s potkapom na glavi, vidjele su mu se oči i usta, ali su ga Vlade, Šime i sada pokojna supmga Šime, Nediljka, odmah prepoznali, a posebno i po mani na oku i po tome Sto «nabada» pri hodu. U kući je bilo i dijete Vlade i Ankice, staro tri mjeseca, koje je leialo u kolijevci. Imao je automatsku pušku, koju je drio na gotovs, usmjeravajući cijev puške, prema svim ukućanima, pa i djetetu u kolijevci. Vladu je pitao, gdje mu je sada hrvatska zastava (aludirajući na isticanje hrvatske zastave na kući kod Vladinog vjenčanja 1. lipnja 1991. godine), nogom je lupao o pod i vikao da je ovo Srbija. Preplašili su se, a posebno Sto je uperivao cijev puške prema svima u više navrata, pa tako i prema djetetu u kolijevci. Jedan od ono dvoje koji su došli s optuženikom, a kojeg je isti oslovljavao s «majore», pokušao ga je smiriti. Međutim, optuženik je i dalje Setao s cijevi puške, uperujući je i repetirajući prema ukućanima, da bi u jednom trenutku onom kojeg je oslovljavao s «majore» kazao «Jesmo li došli da izvršimo zadatak». Kad je taj «major» po drugi put kazao optuiveniku da izadje vani, poslušao ga je. Sve skupa trajalo je oko pola sata i svi su se preplašili, da će ih pobiti.

Isto tako, iz njihovih iskaza, sukladno proizlazi da su od Šimina zeta, Dragana PuaEe, Srbina iz Radučića, koji je s optuivenikom bio u miliciji RSK, u više navrata upozoreni, da optuženik prijeti da će ubiti Vladu i Šimu, a i cijelu obitelj ZeliC. Dragan PuaEa im je pričao i da je njemu prijetio smrću. Nedugo nakon Sto je Dragan PuaEa bio u njihovoj kući, početkom 1993. godine, Ankica ZeliC išla je odnijeti mlijeko za dijete Rajka Jankovića zv. «Rajin», njihovog susjeda (to je taj drugi Rajko Janković). Tada se prema iskazu Ankice, u kući zatekao optuženik, koji je govorio, da ako na području Promine pogine jedan srpski vojnik, da nitko od Hrvata, pa ni dite, neće ostati iivo. Dragan PuaEa ubijen je na «Đurđevdan» 6. svibnja 1995. godine. Dragan PuaEa je prema iskazu Vlade ZeliCa, a s obzirom na prijetnje koje optuivenik iznosio pred Puačom, savjetovao obitelji ZeliC, da bi bilo najbolje da odu.

Sud je iskazima Šime, Vlade i Ankice ZeliC u potpunosti poklonio vjeru, jer isti nisu imali nikakvog razloga da bi, bez osnove, teretili optuivenika, kojeg jako dobro poznaju, a i susjed im je, kuće su im međusobno udaljene oko 500,00 m, kako se to vidi iz zemljopisne karte priložene spisu. Ankica ZeliC je, kako se vidi iz njenog iskaza, nakon događaja iz veljače 1992. godine nosila mlijeko u kuću Rajka Jankovića zv. «Rajin», gdje je bio prisutan i optuivenik, pa prema tome, nikakve zabune, u pogledu identiteta osobe optuivenika, Sto se tiče svjedoka iz obitelji ZeliC, ne može biti.

Radi toga, sud je sa sigurnošću utvrdio da je optuženik počinio radnju opisanu pod točkom 3). optužnice, koju u svojoj obrani, optuivenik neosnovano otklanja, pokušavajući je u ublaženom obliku smjestiti u srpanj 1992. godine. Kada je optuženik prigovorio iskazu Šime ZeliCa, kao neistinitom, ovaj mu je uzvratilo riječima «neka se zakune i na drugo oko, da nije bio u njegovoj kući».

Isto tako, sud je sa sigurnošću utvrdio da je optuivenik u više navrata prijetio da će ubiti obitelj Šime ZeliCa, o čemu su oni bili obavješteni od Dragana PuaEe, Srbina, pripadnika milicije RSK, a Šimina zeta, a posebno i zbog toga, Sto je Puača ubijen na «Đurđevdan» 6. svibnja 1995. godine, a Sto je dio opisa radnje izvršenja pod točkom 2) optužnice.

Suprotno stavu optužbe, sud nije mogao sa sigurnošću utvrditi da bi optuivenik na Stetu Šime i Vlade ZeliC, krajem 1991. godine počinio radnju opisanu pod točkom 2), na način kako se optužnicom tereti. Naime, pokušaj pripadnika jedne od strana u međudržavnom sukobu, da od civila zatraže suradnju u vojne svrhe, nije kainjiv, a ovdje posebno i stoga, Sto Vlade ZeliC

tvrdi, da je na takav zahtjev, rekao da za «mupovce» nezna i da nema što s istima suradjivati, nakon Eega je otišao, a sve se odigralo na pedesetak metara od kuće Zelića. Stoga je, kod presude, taj dio činjeničnog opisa iz toč. 2) optužnice, kao nedokazan izostavljen.

Naime, ovdje bi se moglo raditi, prema onom kako je napisano u optužnici, o prinudivanju na sluibu u oružanim snagama neprijateljske sile ili u njezinoj obavještajnoj službi ili administraciji. Međutim, kada je svjedok izričito kazao da je na njihov zahtjev odgovorio da za «mupovce» ne zna ništa i da s njima nema šta suradivati i da su ga isti nakon toga pustili, iz toga proizlazi da nikakve prinude prema njemu nije bilo. Potez neprijateljske sile, da nekog dragovoljno uključi u svoje strukture, u smislu El. 120 st. 1 OKZRH, nije kažnjiv.

U odnosu na djelo pod točkom 2) optužnice saslušan je kao svjedok Drago Agić, koji je u Oklaju prebivao od okupacije, pa do veljače 1993. godine, kada je nakon akcije «Maslenica» izbjegao. Za vrijeme okupacije 120 dana proveo je u zatvoru u Kninu. Osobu Rajko Janković dobro poznaje, zvali su ga «Francuz», prije rata igrali su se nogometni susreti između sela, a optuženik je igrao za Bobodol. Za vrijeme okupacije, optuženika je vidio dva puta. Prvi put u zaseoku Agići, kad je Roko Agić klao tele i bio pretučen. Tu je bilo desetak pripadnika milicije RSK, među kojima i optuženik, ali nije vidio tko je Roka pretukao. Drugi put ga je vidio, kad je izгнаo ovce na ispašu, između Oklaja i zaseoka Agići. Tada su u osobnom vozilu, marke «Renault 4», naišli Žarko Janković Milkanov i optuženik. Optuženik je tada izašao iz vozila s automatskom puškom, napravio korak, dva prema njemu i kazao «Sad Cu te ubiti, ti nama smetaš». Reagirao je Žarko Janković, tako da je optuženika uhvatio za ruku i povukao prema vozilu, uz riječi «ne diraj Dragu, on je dobar», nakon Eega se optuženik povukao. I Žarko i optuženik, bili su odjeveni u Sarenu maskirnu odoru RSK. Taj događaj zbilo se u jesen 1992. godine.

Iskaz svjedoka Drage Agića sud cijeni istinitim. I ovaj svjedok, vrlo dobro poznaje optuženika, kad kaže da su ga zvali «Francuz», a optuženik je kako se to vidi iz njegove obrane boravio u Francuskoj do 1985. godine, kada se vratio u Hrvatsku, nakon Eega ga je svjedok u više navrata viđao prilikom nogometnih susreta između različitih sela u Promini, gdje je optuženik nastupao za Bobodol.

Svjedok, u svom iskazu, ne spominje Gojka Jankovića, nego baš Žarka Jankovića – Milkanova, pa je u pravcu vozača vozila «Renault 4» valjalo ispraviti dio činjeničnog opisa radnje izvršenja pod točkom 2) optužnice, koja bi se ticala događaja sa svjedokom Dragom Agićem.

Radi toga sud smatra utvrđenim da je optuženik počinio radnju izvršenja iz točke 2) optužnice, a na Stetu Drage Agića.

U odnosu na dio radnje izvršenja iz točke 2) optužnice, te u odnosu na djela opisana pod točkom 8) i 9) optužnice, kao svjedoci saslušani su Ante i Marija BraEiC.

I ovdje, kao i kod ranijih svjedoka, nije sporan identitet osobe optuženika, jer ga Marija BraEiC jako dobro poznaje, s obzirom da je prije rata, s njim bila u razgovorima oko prodaje zemlje, što potvrđuje i optuženik u svojoj obrani.

Prema iskazu Marije BraEiC optuženika je vidala cijelo vrijeme okupacije, a isti je uvijek bio naoružan, nekad u SMB, a nekad u Sarenoj maskirnoj uniformi. Za vrijeme rata, Eesto je dolazio u njihovu kuću, nekad sam, a nekad s drugim vojnicima. Nekada je bio normalan, a nekada bože sačuvaj. Znao bi govoriti i njoj i muiu da su ustaše, da je ovo njihova driava, da

šta Eeka i ne ide «ća», a kako ima dvije kćeri, jednu koja je udana u Vojvodini, a druga u Šibeniku, za onu drugu je govorio da je ustašica i da ih sve treba pobiti. Pri dolasku u kuću, nikad nije bio bez oružja. Optuienik joj je nadalje 1994. godine, s još desetak osoba, obrao vinograd od 1200 loza, koje groide je svojim traktorom odvezao. To je sve promatrala u društvu pripadnika UNPROFOR-a, a da nije bilo njih, vjerojatno bi je ubili, jer su neki od onih koji su brali groide u nju uperivali oružje, ali ne i optuienik. On se skrio, da ga ona ne vidi, budući ga je poznavala. Obratila mu se pri odlasku riječima «Dabogda pio vino na sahrani svojih najmilijih», a suviše, «jedno si oko izgubio izgubićeš i drugo». U tom trenutku od optuienika je bila udaljena svega 3 – 4 metra.

U odnosu na događaj opisan pod točkom 9) optuice, a iz listopada 1994. godine, svjedokinja je različito iskazivala u istrazi i na glavnoj raspravi. Naime, u istrazi tvrdi da je jedne zgrade u njejoj kući bio pripadnik UNPROFOR-a crnac, kada je došao optuienik, govoreći «šta će vam u kući to crno prase»). Prepala se optuženika i smatra da je te prigode nju i muža spasio taj UNPROFOR-ac, jer je imala osjećaj da bi ih optuženik, te večeri pijan, ubio. Zbog toga je s mužem praspavala kod UNPROFOR-a. U odnosu na ovaj događaj na glavnoj raspravi precizira da te zgrade optuienik nije prijetio, ni njoj, a ni mužu, nego je vrteo puškom i razgovarao s onim crncem, pripadnikom UNPROFOR-a, na francuskom, kojeg je nazivao «crnim prasetom» i kojeg je vrijeđao, a taj pripadnik UNPROFOR-a za optuienika je kazao da je terorist i da bi ih ubio.

O tim događajima svjedočio je i Ante BraEiC, suprug Marije BraEiC, ali je on toliko različito iskazivao u istrazi u odnosu na glavnu raspravu, da njegov iskaz po ocjeni ovog suda, ne može biti vjerodostojan. Taj svjedok, u istrazi, navodi da je bio prisutan zajedno sa suprugom, kada mu je obran vinograd 1994. godine, od strane optuženika, dok na glavnoj raspravi navodi da je u to vrijeme bio u bolnici u Kninu. Nadalje, u istrazi, tvrdi da je optuženik dolazio u više navrata u njegovu kuću, naoružan i prijetio da će ih ubiti, dok na glavnoj raspravi pojašnjava da mu osoba Rajko Janković ništa ne znači i da tu osobu ne poznaje.

Stoga je očigledno, s obzirom na krupne kontradiktornosti u njegovom iskazu, da mu se ne može pokloniti vjera, a posebno i zbog toga, Sto tvrdi da ne poznaje osobu Rajka Jankovića, premda je s njim, kako to proizlazi iz iskaza Marije BraEiC, a i iz obrane optuienika, na nekoliko godina prije rata vodio pregovore u vezi prodaje zemlje.

Temeljem iskaza Marije BraEiC, koja vrlo dobro poznaje optuženika, sud je utvrdio da je isti, za vrijeme okupacije, učestalo dolazio u njihovu kuću, u uniformi i naoružan, te prijetio Mariji BraEiC, govoreći da je ustašica, da je ovo njegoa država, da Sta Eeka neka ide u svoju driavu i da ih treba sve pobiti, pa je time ostvario radnju izvršenje na Stetu Marije BraEiC, opisanu pod točkom 2) optužnice.

Isto tako, sud je sa sigurnošću utvrdio, temeljem iskaza te svjedokinje, da joj je optuienik u rujnu 1994. godine, zajedno s još desetak osoba, obrao vinograd i groide odvezao, čime je ostvario radnju izvršenja opisanu pod točkom 8) optuice. Pri tome je irelevantno da li je optuienik imao svoj vinograd i da li je obradivao vinograde još nekih drugih osoba koji su mu ih dali na korištenje, prije svega Nevenka Bilandijja.

U odnosu na radnju izvršenja pod točkom 9) optuice, sud nije sa sigurnošću utvrdio da bi optuienik kritične zgrade, u prisutnosti pripadnika UNPROFOR-a, prijetio Anti i Mariji BraEiC da će ih ubiti, jer suprotno proizlazi iz preciziranog iskaza Marije BraEiC, na glavnoj raspravi, pa temeljem tog iskaza, sud utvrđuje da se prijetnja odnosila isključivo na

pripadnika UNPROFOR-a, a ne na Antu i Mariju Bračić, zbog Eega ga je oslobodio te radnje izvršenja po točki 9) optužnice, a po osnovi iz El. 354 toč. 1 ZKP.

U odnosu na dio radnje izvršenja pod točkom 2) i 5) optužnice, svjedočili su članovi obitelji Cavlina, i to Niko – Slavko, Anda i Branko.

Iz njihovih iskaza nedvojbeno proizlazi, a isto tako i iz obrane optuženika, da su se međusobno jako dobro poznavali, te da je optuženik, za vrijeme okupacije, dok ta obitelj nije izbjegla, u veljači 1993. godine, učestalo dolazio u njihovu kuću. Posebno je optuženik bio dobar sa Nikom Slavkom Cavlina, za kojeg tvrdi da je pošten Eovjek.

Iz iskaza Nike Slavke Čavline, proizlazi da je optuženik, po okupaciji, hodao u civilu, ali s poluautomatskom puškom i isukanom bajonetom, a kad bi išao u sluibu, da je bio u uniformi i naoružan automatskom puškom. U početku okupacije nije bio loš, ali se od 1992. godine pokazao jako ekstremnim. Tako je jednom uletio u kuću i pitao ga «De ti je sin», pa kad je optuženiku odgovorio da je u Matasima, kod UNPROFOR-a, isti mu je uzvratio riječima da će poslati miliciju po sina mu, da ga otjera tamo gdje je bio. Sin Branko bio je prije toga u zatvoru u Kninu, gdje je pretučen, uslijed Eega je danas invalid. Tada mu je došlo da ga ubije, ali se suzdržao. Poslije toga, jedne zgrade, uletio je maskiran s potkapom i naoružan s puškom. Odmah ga je prepoznao, opsovao, pa je skinuo masku. Tako je i kritične zgrade u civilu i s puškom papovkom, isukane bajunete, došao u kuću, gdje se nalazio sa nevjestom Andom. Nakon dvadesetak minuta, od dolaska optuženika, izišao je iz kuće u dvorište, tako da su u kući sami ostali nevjesta Anda i optuženik. Nakon 5 – 10 minuta, iz kuće je izletjela nevjesta vičući «upomoć, ćaća, upomoć». Bila je sva preplašena, doletjela mu je u krilo. Odmah nakon toga, optuženik se išuljao iz kuće, prošao je pored njih bez pozdrava. Bilo mu je neugodno pitati nevjestu Sto se zbilo, ali je pretpostavio, da ju je želio seksualno iskoristiti. Optuženik je i nakon ovog događaja dolazio u njihovu kuću, ali ga od straha nije smio pitati što se dogodilo s njegovom nevjestom.

Na glavnoj raspravi, ovaj svjedok pojašnjava, da njega osobno optuženik nikad nije udario, te da ga nikad nije nazivao ustašom, tako da ne zna, kako je to navodno mogao reći i Sto je zapisano u istražnom zapisniku.

Da je optuženik, od okupacije pa do napuštanja kuće od strane obitelji Cavlina i odlaska u izbjeglištvo, učestalo dolazio u njihovu kuću, proizlazi iz iskaza svjedokinje Ande Cavlina.

Dolazio je u uniformi bivše JNA, s potkapom i puškom PAP-ovkom, s isukanom bajonetom. Dolazeći u njihovu kuću morali su ga, kako kaže Anda, dvoriti, jeo je i pio. Znao je u kući otklapati i zaklapati bajonetu na pušci i nešto raditi oko zatvarača na pušci, pa su se bojali da puška ne opali, a posebno zbog kćeri Branke stare 5 godina. Tako je u kuću došao i u veljači 1993. godine, naoružan s poluautomatskom puškom. Bila je sama u kuhinji, a svekar Slavko je bio ispred kuće. Suprug Branko se u to vrijeme krio u šumi, a kćer je bila negdje u selu. Videći da je sama, prišao joj je, s obje ruke je uhvatio za gornji dio tijela oko prsiju, počeo ljubiti po vratu, licu i ustima. Odgurivala ga je od sebe, opirala se, tražila da je pusti, ali on je i dalje nasrtao. Sva se sledila, tresla se od straha. Zvala je upomoć, nadala se da će svekar Slavko Euti i ući u kuću. Sve je trajalo oko 5 minuta, kada se u jedn'om trenutku optuženik povukao, a istovremeno je u kuću ušao svekar Slavko, kome je sve ispričala, te tražila da ubuduće uvijek bude uz nju. I nakon ovog događaja, dolazio je u njihovu kuću, ali tada je doživljavala još veći strah, pa je sve poduzela da s obitelji ode na tada slobodno područje Republike Hrvatske, Sto je i realizirano u ožujku 1993. godine.

Ova **svjedokinja** je navela, da je optuienik Hrvate **nazivao ustašama**, da je za sebe **govorio** da je vojvoda, a uvijek kad je dolazio u kuću **govorio** je «šta Eekate, šta se ne kupite».

U odnosu na događaj iz točke 5) optuynice između iskaza Ande Čavline i svekra Nike Slavke Čavline postoje neznatne **kontradiktornosti**, koje se **prije** svega tiču činjenice da li je i kada Anda, svom svekru **pričala** o tome što je napravio optuienik. Svekar Niko Slavko Čavlina tvrdi da mu nevjesta o tome **nije pričala**, dok Anda tvrdi da je to svekru odmah **ispričala**. U pogledu toga sud je **poklonio vjeru** Niki Slavki Čavlini, da mu nevjesta o tome **nije ništa pričala**. Međutim, iz iskaza tog svjedoka vidimo da mu je ona doletjela u krilo, uz riječi «**upomoć, ćaća, upomoć**», i da se sva tresla, što onda nesporno potvrđuje da se događaj na način opisan u točki 5) optužnice stvarno i zbio.

Radi toga sud je sa **sigurnošću** utvrdio da je optuienik **počinio** radnju opisanu u točki 5. optužnice.

Što se tiče djela činjeničnog opisa pod točkom 2) optužnice, koji bi se ticao obitelji Nike Slavke Čavline, **nije** sporno, da je optuienik **učestalo** dolazio u njegovu kuću, gdje je jeo i pio, ali iz iskaza Nike Slavke Čavline, ne **proizlazi** da bi njemu osobno ili članovima njegove obitelji, **prijetio** i da su ga oni zbog toga u strahu **morali** služiti jelom i pićem.

Radi toga sud **nije** mogao sa **sigurnošću** utvrditi taj dio radnje izvršenja opisan pod točkom 2). optuynice, pa je to izostavio iz izreke presude, u odnosu na tu točku optuynice.

O identitetu **optužnika**, o tome kako je bio naoružan i koliko je **učestalo** dolazio u njihovu kuću svjedočio je i Branko Čavlina. On je 31. **prosinca 1991.** godine uhićen od strane milicije RSK, sproveden u zatvor u Knin, gdje je proveo 15 dana, gdje je **fizički zlostavljan**, a kao posljedica toga je invaliditet. Zbog tog događaja, **rijetko** je dolazio kući, uglavnom je spavao kod UNPROFOR-a u Matasima, ili pak u šumi. Stoga je optuynika, vidio svega dva puta u svojoj kući. Dolazio je s **puškom** PAP-ovkom, na kojoj je **bila** isukana bajoneta i **maskiran** potkapom. Odmah bi ga prepoznali pa bi potkapu skinuo.

Prema tome iskaz **Banka Čavline**, značajan je u pogledu utvrđenja, da je optuienik **učestalo** dolazio u njegovu kuću, čime potkrepljuje iskaze Nike Slavka Čavline i Ande Čavline, a isto tako u pogledu činjenice da je **već** od okupacije bio mobiliziran i **nosio** poluautomatsku **pušku** s kojom je dolazio u njegovu kuću, što zajedno s iskazom njegovog oca i supruge, **pobija** obranu optuynika, da bi bio **mobiliziran** negdje u svibnju 1992. godine.

Sud je izostavio iz činjeničnog opisa radnje izvršenja pod točkom 2) optužnice i dio koji **glasi**:

«Iz **puške** pucao po selima u kojima su živjeli Hrvati, govoreći za sebe da je vojvoda, a **mještanima** hrvatske nacionalnosti, govorio neka odlaze i idu ća».

To zbog toga, što i kad se uzme, kao utvrđeno, da je **optuženik** za sebe **govorio** da je vojvoda, to ne predstavlja nikakvo kazneno djelo.

Dalje, kad se navodi da je **mještanima** hrvatske nacionalnosti **govorio** neka odlaze i idu Ća, to **ništa** ne znači, bez konkretnog navođenja, kome, kada i gdje, jer optuienik odgovara, kako je **uvodno naznačeno** (str. 9 st. 3 presude), kao neposredni **počinitelj**. U tom pravcu, od **značaja** je samo, konkretan opis radnje izvršenja, (kao kod obitelji Bračić), a ne općenito navođenje.

Suviše, navod da je iz puške pucao po selima, u kojima su živjeli Hrvati, također ništa ne znači u pravcu konkretizacije radnje izvršenja, koja bi imala biti zastrašivanje. Osim toga, taj navod u postupku nije dokazan, a iivotno je teško zamislivo, za osobu koja bi pucajući puškom po selima, mogla počinuti kazneno djelo iz čl. 120 OKZRH. To bi se, vjerojatno moglo počinuti s nekim topničkim oružjem, ali ne i s puškom. Ukoliko bi prihvatili pušku, kao sredstvo kojim se pucalo po selima, onda bi se trebalo jasno kazati, u čiju je to kuću i kada iz puške pucao optuienik, te da o tome postoje dokazi, kojih ovdje nema, da bi mogli govoriti o zastrašivanju u smislu čl. 120 OKZRH.

Stoga je taj dio opisa radnje izvršenja iz točke 2) optuice, izostavljen iz presude.

U odnosu na djelo pod točkom 4) optuice

O dogabaju, koji je predmet optuice pod točkom 4), driavni odvjetnik predložio je tri svjedoka i to Marka Sarića, Ivu Perića i Mariju Perić.

Prije saslušanja svjedoka (izuzev Marije Perić), na glavnoj raspravi, dakle, prije nego što su vidjeli optuienika, provedena je radnja izbornog prepoznavanja, da bi se odmah nastojala otkloniti sumnja u identitet osobe optuženika.

Ive Perić je kazao da je poznao jednog Rajka Jankovića iz Bobodola, ali da bi od Eetiri osobe, koje su utužene zgone došle do njegove kuće, mogao prepoznati jedino Mirkovića, kojeg je dobro poznao i prije toga.

Marko Sarić je dajući opis osobe optuženika, kazao da bi je najprije mogao prepoznati po jednom oku, koje malo ukrivo gleda kao da nije zdravo. Ta osoba, mogla je koncem 1992. godine imati između 20 – 25 godina, živjela je u Bobodolu, a radila u Kninu. Zna mu oca koji je bio zidar, zvali su ga «Ćevār», s njim je radio u Tvornici vijaka u Kninu. Ne zna da li je optuienik nosio brkove i da li ih je imao kad ga je tukao, misli da nije. Kad bi ga vidio, sigurno bi ga prepoznao.

Na izbornom prepoznavanju Ive Perić nije u osobi optuienika prepoznao počinitelja djela, a Marko Sarić je sa sigurnošću pokazao na osobu optuženika, prepoznavši ga po manji na oku, kako se to vidi iz zapisnika o izbornom prepoznavanju od 26. veljače 2004. godine.

Marko Sarić iz Lukara, saslušan kao svjedok, navodi da je za vrijeme okupacije čuvao dosta ovaca, koje su mu učestalo od neprijatelja oduzimate. Stoga je odlučio u studenom 1992. godine, zajedno s Ivom Perićem, prebaciti 50-ak ovaca na područje Miljevaca, koje je tada bilo oslobođeno, što su i realizirali, a ovce je preuzeo njegov sin. Poslije toga, na Badnju večer 24. prosinca 1992. godine, kod kuće su mu došli u večernjim satima, Eetiri neprijateljska vojnika, u šarenim maskirnim odorama, naorušana. Optuivali su ga da je janjce iz Lukara, preveo ustašama na Miljevce. To nije htio priznati. Među istima odmah je prepoznao optuienika Rajka Jankovića, Dragu Kulića i zapovjednika milicije RSK Mirkovića. Četvrti mu je ostao nepoznat. Tražili su da podje s njima, ielio je obući cipele, ali mu nisu dozvolili. Odveli su ga u dvorište Ive Perića, udaljeno 100 do 150 m. Tu su ga prislonili uz zid, te počeli tući. Optuienik i Drago Kulić, tukli su ga naizmjenice, šakom u glavu, 10 – 15 puta, a dok je bio na zemlji,

nogama u predjelu rebara. Sve je to po njegovoj procjeni trajalo oko pola sata. Dok su ga tukli, a dok je bio na zemlji, počeo je plakati, a onda je Mirković kazao trnemojte ga više tući». Kako se to odvijalo u dvorištu Ive Perića, Ive i njegova supruga Marija, mogli su sve vidjeti. Nakon toga, njega i Ivu Perića, odvoze u Suknovce, kod Ive Pandže, kao osobe koja im je kazala da su ovce preveli na Miljevce. Po dolasku kod Ive Pandže, Perić je nešto istom rekao, a onda je Perić, onaj četvrti, njemu nepoznati vojnik, udario nogom u stražnjicu, nakon čega su bili pušteni. Njega tu nitko nije udario. Od straha se slijedeća dva mjeseca krio u šumi, nakon čega je u ožujku 1993. godine preko UNPROFOR-a, izbjegao na tada slobodno područje RH. Za vrijeme okupacije, znao je nekad ići do Knina i tada bi na punktu, sreo optuženika. Kod tih susreta optuženik ga nikad nije udario, osim što bi isti i oni koji su bili na kontrolnom punktu znali reći «ustašo, Sta čekaš, šta ne ideš» i sl.

Iz iskaza Ive Perića, proizlazi da su mu na Badnju večer 1992. godine u kuću došle četiri uniformirane osobe, vezano uz prebacivanje ovaca, s Markom Sarićem, na tada oslobođeno područje RH, na Miljevce. To je porekao, a oni su ga upoznali, da im je to navodno priznao Marko Sarić. Tada ga vode prema kući Sarića. On je bio podalje, pa ga Marko Sarić nije mogao vidjeti. Isto su tražili od Marka Sarića, govoreći istom njegovu priznanje, ali i Marko Sarić je porekao prebacivanje ovaca. Nakon toga odvoze ih u dvorište njegove kuće. On im, vjerojatno nije bio sumnjiv, pa su ga pustili u kuću. Bio je mrkli mrak, ništa se nije vidjelo, ali je Ego da Marko Sarić žali, viče, dere se i govori «nemojte» i sl. Čuli su se krikovi iz čega je zaključio da ga tuku. Sve je to trajalo dvadesetak minuta, nakon čega ih odvoze u Suknovce, do kuće Nikice Pandže. Nikica je tada kazao da je vidio, njega i Marka Sarića, kad su gonili ovce na Miljevce. Dok je to Nikica govorio tim vojnicima nije mogao vidjeti ni njega ni Marka Sarića. Nikica je prigovorio, pa je ovaj kazao da je to Ego od Ive Pandže. Zatim ih odvoze do Ive Pandže, koji ih tereti da su gonili ovce na Miljevce, pa kad mu je prigovorio, jedan od vojnika ga je udario nogom u tur. Nije vidio, dok su bili u Suknovcima, da bi Marka Sarića netko udario. Marko je cijelo vrijeme bio bosonog, imao je neke kućne papuče.

Sud je u potpunosti poklonio vjeru iskazima svjedoka Marka Sarića i Ive Perića. Iskazi su međusobno podudarni, u svim detaljima utučenog događaja, čime je isključena svaka konstrukcija. Marko Sarić je na izbornom prepoznavanju sa sigurnošću prepoznao optuženika, kao jednu od osoba koja ga je te noći zlostavljala, vidio ga je i prije na kontrolnom punktu, znao mu i oca po nadimku, s kojim je zajedno radio u Tvornici vijaka u Kninu. Istina, Marko Sarić je označio optuženika kao osobu koja je u kritično vrijeme bila stara 20 – 25 godina (Sto je greška od oko 15 godina), ali po ocjeni ovog suda, ta procjena, kao i dilema, da li je ili nije imao brkove, ne utječe na sigurnost utvrđenja, a obzirom i na manu na oku, u identitet počinitelja djela, na štetu Marka Sarića. Da se svjedocima može vjerovati, vidi se i po tome, što točno označavaju osobu zapovjednika milicije RSK, u osobi po prezimenu Mirković, a kojeg i sam optuženik spominje u svojoj obrani, samo što neosnovano svoju pripadnost miliciji RSK smješta u 1993. godinu.

Nadalje, da su ga svjedoci neosnovano željeli teretiti, onda bi sasvim izvjesno drugačije prikazali i događaj u Suknovcima kod kuća Nikice i Ive Pandže. Međutim, oboje svjedoka, sasvim su odlučni u tome, da ih tu nitko nije zlostavljao, osim Sto je Ive Perić dobio nogom u tur.

Dakle, sud je temeljem iskaza tih svjedoka, sa sigurnošću utvrdio da se događaj zbija na način, kako su ga opisali, na dan 24. prosinca 1992. godine, a da je među četiri neprijateljska vojnika bio i optuženik, sud je utvrdio provedenim izbornim prepoznavanjem.

Zato je sud odbio prijedlog ŽDO Šibenik, da se na raspravi sasluša Marija Perić zv. «Ikica», kao dokaz nevaian za odluku, jer je zlostavljanje Marka Sarića, pred kućom Ive Perića, utvrđeno njihovim iskazima, a zbog mraka i boravka u kući, način zlostavljanja nije vidio Ive Perić, pa ga nije mogla vidjeti, ni njegova iena.

Temeljem toga, sud je utvrdio da je optuienik ostvario radnju izvršenja, opisanu pod točkom 4) optuoinice.

U odnosu na djelo pod točkom 6) optuoinice

O tom djelu svjedočili su Dinka Karaga i njena majka Jela Karaga.

Iz iskaza Dinke Karaga proizlazi da je, za cijelo vrijeme okupacije boravila u selu Ljubotić, ali je spavala, ne u svojoj kući, nego u kući Kaje Markić, a po dolasku UNPROFOR-a u kući Jurić, gdje su isti bili smješteni. Ne sjeća se ni godine, ali između ljeta 1993. i ljeta 1994. g. na oko 100 m od kuće Jurić, sustigao ju je optuženik u uniformi i naoružan automatskom puškom, vozeći bicikl. Odmah je počeo priču o automobilu njenog brata Željka, tražeći da mu ga dade. Ona je to odbila, a dok se kretala prema kući Jurića, stalno je ponavljao isto traženje. Kako je to odbijala, postajao je sve nervozniji. Kad su već došli u dvorište kuće Jurić, počeo joj je psovati majku ustašku, da je treba ubiti i zatvoriti, a tada je skinuo pušku i ispalio u zemlju, njoj oko nogu dvadesetak metaka. Kada je pucao bio joj je okrenut licem u lice. Od straha se ukočila, psihički se ukopala. Optuienik je bio Eudan, po pogledu u očima. Silno se bojala da će je ubiti. Kad su pucjavu Euli pripadnici UNPROFOR-a, smješteni u kući Jurić, došli su do optuienika, potapšali ga po ramenu da se smiri, te su ga makli iz dvorišta. Vozilo brata bilo je u dvorištu kuće Jurića, a riječ je o vozilu marke «Jugo» 45 ili 55. Za vrijeme okupacije Ljubotića, ubijen joj je otac, a ovaj događaj bio je nakon smrti oca, a to znači iza ljeta 1993. godine.

Iz iskaza Jele Karaga, vidi se da je za vrijeme okupacije, ostala s muiem Antom u kući u Ljubotiću. Optuienika je često viđala, kako prolazi kroz selo naoruian. Njen suprug ubijen je u lipnju, misli 1992. godine, ali ne zna tko ga je ubio. U njenu kuću optuienik nije dolazio. Kći joj je pričala, da je optuženik htio uzeti auto od njena sina Željka, koji je bio sklonjen u dvorištu kuće Jurić kod UNPROFOR-a, da mu ona vozilo nije htjela dati, pa da joj je pucao pred noge.

Sud je iskazima saslušanih svjedokinja poklonio vjeru, jer obje, kao što i optuženik navodi u svojoj obrani, istog dobro poznaju, tako da nema sumnje u identitet. Optuienik neosnovano poriče počinjenje ovog djela, jer ni Dinka, a ni Jela Karaga nisu imale nikakvog razloga da ga neosnovano terete. I optuienik, u obrani, navodi da je u njihovu kuću za vrijeme okupacije znao navratiti, po pozivu pokojnog Ante Karage, pa su i zbog toga iskazi ovih svjedokinja vjerodostojni.

Radi toga, sud smatra utvrđenim da je optuienik počinio radnju opisanu pod točkom 6) optuoinice.

U odnosu na djelo pod točkom 7) optuoinice

Po toj točki optuoinice, saslušani su svjedoci Milka Parać i Ante Parać.

Milka Parać, saslušana u istrazi, navodi da su u rujnu 1994. godine u popodnevnim satima, u njenu kuću došle 4 uniformirane osobe. Prepoznala je Radu Mirkovića, jednog Milu i Rajka Jankovića. Rajko je odmah izvadio veliki nož i tražio da mu da novce. Kazala je da novca nema, a Rajko joj je zaprijetio «Gotova si», budući oštricom noia kuhinjski stol, a obraćajući se ostalima riječima «Oćemo li je». Rajko Janković udario ju je šakom ili dlanom i izbio joj dva gomja zuba, a zatim joj je oštricu noia stavljao u usta. Od straha nije znala gdje je. Zatim su je zatvorili u sobu, te otišli na kat kuće, gdje su preturali inventar, tražeći novac. Sve je trajalo oko sat vremena, a dok su oni bili u sobi na katu, iskoristila je trenutak i pobjegla iz kuće, u kuću Ivana Jurića, gdje je bio UNPROFOR. Pomenutima je sigurno netko kazao, da joj je suprug Ante radio u Njemačkoj i da ima novaca, što je bilo i točno, jer je 33.000,00 DM, zakopala u vinograd. Rajko Janković je Cesto prolazio kroz selo Ljubotić, pa su ljudi govorili «Eno Core»), a otac mu se zvao Stevan. Ovu svjedokinju koja zbog bolesti nije mogla pristupiti na raspravu, sud je pokušao saslušati u njenoj kući (list 181 spisa). Prilikom tog saslušanja za Rajka Jankovića govori da mu je nadimak «Žare», da ima manu na oku, Cini joj se da je to jedanput na toj osobi i vidjela, a Cula je i od drugih. Sve osobe koje su ušle u kuću bile su maskirane, ali ne može precizno opisati masku, kao ni izjasniti se koliko je lica bilo prekriveno maskom, pa je to saslušanje bilo prekinuto.

Svjedok Ante Parać nije očevidac utuženog dogabaja, a svoja saznanja crpi isključivo po onom što mu je kazala Milka. Ante navodi da mu je Milka, po dolasku u kuću UNPROFOR-a, kazala da ju je napao onaj «žveravi», a čim je to rekla, da je znao da se radi o Rajku Jankoviću iz Bobodola, kome je ime oca «Ćevan».

S obzirom da je Milka bila bolesna, sud je pribavio za istu medicinsku dokumentaciju o karakteru njene bolesti, te je vještačenjem dr. Ive Blaće utvrdio da ista na sudu moie dati valjan iskaz, ali da njeno saslušanje ne smije biti dugotrajno.

S obzirom na tu Cinjenicu, kao i na razliku iskaza iz istrage, u odnosu na glavnu raspravu, pojavila se sumnja da li Milka Parać i njen suprug Ante stvarno poznavaju osobu optuienika, ili su pak u pogledu njegovog identiteta dali opis po Cuvenju od drugih osoba.

Tako je 12. svibnja 2004. godine, provedeno izborna prepoznavanje, a na tom izbornom prepoznavanju Milka Parać, među Sest postrojenih osoba nije prepoznala optuienika, navodeći da među tim osobama nije «Rade», dok je Ante Parać kod izbornog prepoznavanja kao osobu koju on poznaje da je Rajko Janković, Ćevanov, pokazao na osobu broj 6 (Josip Milaković), uz komentar da mu se Cini da je to ta osoba.

Prema tome, očigledno je da ovi svjedoci nisu mogli prepoznati optuženika, dakle, da ga dobro ne poznavaju po vibenju, pa je time potpuno ostao dvojben identitet počinitelja djela na štetu Milke Parać.

Zbog toga je optuženika po ovoj točki optuibe valjalo osloboditi po čl. 354 toč. 3 ZKP.

Što se tiče iskaza svjedoka Maše Markić, Mare Barišić, Jakova Barišića, Josipa Bandala, Ilije Vranješa, Mande Vranješ i Stane Vranješ, ističe se da oni nemaju nikakvih konkretnih saznanja o djelu koje je predmet optuice, nego su se samo općenito očitovali, o tome da optuienika poznaju. Maša Markić, Mara Barišić i Jakov Barišić, te Bandalo Josip, sukladno su iskazali, a bili su na okupiranom području do oijjka 1993. godine da im optuienik osobno nikad ništa ruino nije rekao ili što našao napravio. Svjedoci Ilija Vranješ, Manda Vranješ

i Stana Janković, izjasnili su se da, koliko je njima poznato, optuženik za vrijeme okupacije, nikom ništa nije našao napravio, krao ili pak koga zlostavljao.

Na te opće okolnosti, da to nisu vidjeli, sud svjedocima vjeruje i utoliko se na iste iskaze osvrće.

Temeljem svega iznijetog, sud je sa sigurnošću utvrdio da je optuženik počinio kazneno djelo iz čl. 120 st. 1 OZRH, na način, kako je to opisano u izreci presude pod točkom I.

Za kazneno djelo iz čl. 120 st. 1 OKZRH zakonom je propisana kazna zatvora najmanje 5 godina ili kazna zatvora od 20 godina.

Prilikom odlučivanja o mjeri kazne, sud je optuženiku, kao olakšavajuću okolnost cijenio raniju neosubivanost. Isto tako sud je uzeo u obzir da je optuženik proglašen krivim za manju količinu kriminalne aktivnosti od one za koju je optužen. Za vrijeme okupacije nekim pripadnicima hrvatske narodnosti je pomogao i kod Euvanja stvari, kod zaštite od drugih neprijateljskih vojnika, pomagao je u nabavci hrane, vozio ih u posjet zatočenicima i rodbini u Knin. Sve te okolnosti po ocjeni ovog suda, a uzimajući u obzir jačinu ugrožavanja zaštićenog dobra, predstavljaju one osobite okolnosti, koje opravdavaju izricanje kazne zatvora ispod minimuma propisane za to djelo, pa baš 4 godine, s kojom će se kaznom u potpunosti ostvariti svrha kainjavanja, kako na planu individualne, tako i na planu generalne prevencije.

Po El. 45 st. 1 OKZRH, optuženiku se u izrečenu kaznu zatvora ima uračunati i vrijeme provedeno u pritvoru od 13. travnja 2003. godine do 14. svibnja 2005. godine.

Optuženik je nezaposlen, bez sredstava za život, živi od socijalne pomoći, pa ga je stoga valjalo osloboditi naknade troškova kaznenog postupka.

U Šibeniku, 14. svibnja 2004. godine

ZAPISNIČAR

Tonkica Ujaković v.r.

POUKA O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka ovjerenog prijepisa iste.

Žalba se podnosi pismeno u tri primjerka ovom sudu, a o istoj odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu.

DN-a:

1. ŽDO Šibenik
2. Optuženik Rajko Janković
3. Branitelj Tomislav Filaković, odvjetnik u Osijeku

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Dalibor Dukić v.r.

Suglasnost ovog prijepisa
s izvornikom ovjerava:
Ovlašteni službenik: